

**Záznam z 6. jednání
Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí
konaného dne 30. května 2012**

Přítomni:

Mgr. Karolína Peake, předsedkyně Vládního výboru
Jan Kubice, ministr vnitra
JUDr. Jiří Pospíšil, ministr spravedlnosti
Ing. Kamil Jankovský, ministr pro místní rozvoj
RNDr. Alexandr Vondra, ministr obrany

Hosté:

Dr. Ing. Jaromír Drábek, ministr práce a sociálních věcí
JUDr. Stanislav Mečl, náměstek nejvyššího státního zástupce
Mgr. Ondřej Veselský, náměstek ministra vnitra pro veřejnou správu, legislativu
a archivnictví
Ing. Jaromír Plíšek, generální sekretář ministra zahraničních věcí
Mgr. František Korbel, Ph.D., náměstek ministra spravedlnosti sekce legislativně právní
JUDr. Jan Horník, Úřad vlády ČR
Ing. Veronika Šebková, Úřad vlády ČR
Mgr. Roman Skřepek, Úřad vlády ČR

Jednání zahájila v 16:50 hodin předsedkyně Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí (dále jen „Vládní výbor“) přivítáním přítomných členů a hostů. Konstatovala, že s ohledem na čl. 3 Statutu a čl. 3 odst. 3 Jednacího řádu Vládního výboru je Vládní výbor usnášeníschopný (přítomno 5 z 8 členů). Dále se všem omluvila za časovou prodlevu, která vznikla z důvodu předem neočekávané porady ekonomických ministrů po jednání vlády.

Program:

1. **Whistleblowing** – *místopředsedkyně vlády*
 - ▶ diskuze nad vypořádáním připomínek
2. **Koordinace legislativních prací při reformě státního zastupitelství** - *ministr spravedlnosti (pokračování z minulého jednání)*
 - ▶ diskuze nad způsobem jmenování vedoucího nového útvaru při NSZ
3. **Novela zákonů o ÚSC** – *ministr vnitra a místopředsedkyně vlády*
 - ▶ informace o stavu projednávání
4. **Návrh zákona o dohledu nad hospodařením politických stran a politických hnutí a o změně zákona některých dalších zákonů** - *ministr vnitra*
 - ▶ diskuze nad vypořádáním připomínek
5. **Úprava podmínek pro nakládání s majetkem právnických osob zřizovaných státem nebo územními samosprávnými celky a společností s majetkovou účastí státu** – *ministr financí*
 - ▶ informování o stavu přípravy analýzy a návrhu legislativního řešení včetně podrobného harmonogramu prací
6. **Vysvědčení nestátních neziskových organizací za plnění Strategie** - *místopředsedkyně vlády a ostatní členové Vládního výboru* - zejména:
 - ▶ *ministr vnitra* – nový zákon o úřednících veřejné správy
 - ▶ *ministr vnitra* – novela zákona o svobodném přístupu k informacím
 - ▶ *ministr financí* – nový zákon o finanční kontrole
7. **Různé**

K. Peake informovala o změně programu, kdy v bodě č. 3 (novela zákonů o ÚSC) nebude Vládní výbor přijímat stanovisko, ale pouze ministr vnitra a místopředsedkyně vlády podají informaci o dosavadním projednávání návrhu v LRV. Dále se vypouští bod č. 5 (úprava podmínek pro nakládání s majetkem právnických osob zřizovaných státem nebo územními samosprávnými celky a společností s majetkovou účastí státu) a bod č. 6c (nový zákon o finanční kontrole), a to z důvodu nepřítomnosti ministra financí.

Průběh jednání:

1. **Whistleblowing** – *místopředsedkyně vlády*
 - K. Peake informovala o analýze whistleblowingu a ochrany oznamovatelů, která již prošla mezirezortním připomínkovým řízením. Vzhledem k zásadním připomínkám Ministerstva práce a sociálních věcí je dnes přítomen i pan ministr J. Drábek.
 - K. Peake upozornila, že z analýzy vyplývá, že nová zákonná úprava by neměla sloužit k ochraně „mediálních hrdinů“, ale k ochraně whistleblowerů, jeho rodinných příslušníků a k jeho budoucímu uplatnění na trhu práce.

- K. Peake oznámila, že je nutné rozhodnout mezi třemi variantami právní úpravy. **Varianta A** předpokládá právní úpravu oznamování všech protiprávních jednání s úpravou ochrany oznamovatelů - fyzických osob. **Varianta B** předpokládá právní úpravu oznamování trestněprávních jednání s úpravou ochrany oznamovatelů - fyzických osob. **Varianta C** předpokládá právní úpravu oznamování trestněprávních jednání s úpravou ochrany zaměstnanců jako oznamovatelů. K. Peake doporučuje variantu C, která je nejobvyklejší v právních řádech některých evropských států. Dále upozornila, že pokud člověk zneužije tento institut, nese trestní odpovědnost za křivé obvinění.
- J. Drábek poděkoval za pozvání. Informoval přítomné členy Vládního výboru, že rozpor v materiálu je čistě procedurálního charakteru. Ocenil by, kdyby se postupovalo dle Legislativních pravidel vlády, dle kterých by měl být nejdříve zpracován věcný záměr a poté paragrafové znění.
- K. Peake tuto námitku nepovažuje za zcela oprávněnou, protože se nejedná o zcela novou právní úpravu, ale o novelu antidiskriminačního zákona a souvisejících zákonů.
- A. Vondra rozhodně nesouhlasí s variantami A a B, preferuje variantu C.
- K. Peake dala hlasovat o návrhu stanoviska:

➤ **Návrh stanoviska č. 7/VI**

Vládní výbor

- a) **bere na vědomí** nelegislativní materiál zpracovaný místopředsedkyní vlády (analýza whistleblowingu a ochrany oznamovatelů),
- b) **doporučuje vládě** schválit variantu C: zpracovat právní úpravu oznamování trestněprávních jednání s úpravou ochrany zaměstnanců jako oznamovatelů.

Hlasování:

5 PRO (místopředsedkyně vlády, ministr pro místní rozvoj, ministr vnitra, ministr obrany, ministr spravedlnosti) - 0 PROTI - 0 ZDRŽEL SE

Stanovisko bylo přijato.

2. Koordinace legislativních prací při reformě státního zastupitelství - ministr spravedlnosti (pokračování z minulého jednání)

- K. Peake informovala o projednání materiálu na Legislativní radě vlády a vyzvala ministra spravedlnosti o úvod.
- J. Pospíšil uvedl, že reforma státního zastupitelství je předmětem debaty na úrovni členů vládní koalice a současně probíhají práce na přípravě paragrafového znění, přičemž po odsouhlasení věcného záměru vládou bude moci být do čtvrt roku předloženo na jednání vlády paragrafové znění. Do cca 20. června 2012 by mělo dojít k ukončení interních debat nad věcným záměrem tak, aby do prázdnin vláda věcný záměr projednala a schválila. Během září by tedy měl být předložen návrh nového

zákonu vládě k projednání. Informoval o debatě mezi odborníky, na kolik tento ústavní orgán má být součástí moci výkonné nebo nakolik je v širším pojetí justičním orgánem součástí justice, byť jeho míra nezávislosti je jiná (slabší) než je u soudů. Dále uvedl, že se vedou rozhovory nad funkčním obdobím šéfa zvláštního protikorupčního útvaru, nad koncentrací moci v rukou nejvyššího státního zástupce (domnívá se, že současný stav je principiálně špatný), dále odvolávání a jmenování nejvyššího státního zástupce (domnívá se, že by tam měly být zákonné důvody pro odvolání např. prostřednictvím kárných senátů či jinou formou).

- K. Peake uvedla, že dnešní Vládní výbor svolala právě proto, aby tato otázka byla konečně dořešena a Ministerstvo spravedlnosti mohlo v co nejkratším termínu předložit paragrafové znění zákona. Dále uvedla, že stále preferuje variantu spočívající ve jmenování šéfa zvláštního protikorupčního útvaru prostřednictvím ministra spravedlnosti, ale tato otázka by neměla být důvodem pozdržování dalších prací, neboť o ní stejně musí rozhodnout vláda. Taktéž položila otázku na datum účinnosti zákona. J. Pospíšil předpokládá, že zákon by mohl být účinný na jaře 2013, protože tím, že se paralelně pracuje na paragrafovaném znění, může být návrh zákona předložen ve velmi krátké době po schválení věcného záměru.
- S. Mečl potvrdil slova J. Pospíšila. Oznamoval, že práce na paragrafovém znění jsou již v pokročilém stádiu, je jen potřeba rozhodnout o variantách, aby mohly práce pokračovat.
- K. Peake přerušila tento bod jednání, který se přesouvá na další jednání Vládního výboru.

3. Novela zákonů o ÚSC – ministr vnitra a místopředsedkyně vlády

- K. Peake informovala o přerušení projednávání těchto zákonů na Legislativní radě vlády, a to v části týkající se aktivní legitimace občanů na náhradu škody a vydání bezdůvodného obohacení ve prospěch obce a dále na neplatnost smlouvy uzavřené obcí. Dále informovala o schůzce pracovní skupiny, která se skládá ze zástupců Legislativní rady vlády, odboru legislativy a koordinace předpisů Ministerstva vnitra, Sekce pro koordinaci boje s korupcí Úřadu vlády ČR a nestátních neziskových organizací. Tato pracovní skupina se zabývala otázkou aktivní legitimace občanů. Návrh vzešlý z této poradní skupiny se znova musí projednat na Legislativní radě vlády. Vzhledem k dosud nevyřešeným otázkám se projednávání novely zákonů o ÚSC přesouvá na další jednání Vládního výboru.
- K. Peake také upozornila na nevděčnou roli Ministerstva vnitra, které stojí mezi Svazem měst a obcí ČR a dalšími připomínkovými místy, která mají naprosto negativní postoj k této novele.
- J. Pospíšil informoval o velké debatě mezi starosty za ODS. Dle některých starostů novela bude komplikovat fungování samosprávy.
- K. Peake upozornila, že v jejím zájmu není ztěžovat práci samosprávám, ale že se musí zpřísnit nakládání s majetkem obcí a krajů.

- A. Vondra položil otázku, zda je pravdivé tvrzení některých starostů, že novela zákonů o ÚSC se dostává do střetu se zákonem o veřejných zakázkách, a zdali je tento možný střet nějak ošetřen.
- K. Jankovský potvrdil kontradikci u povinnosti uveřejňování smluv, na kterou upozornil A. Vondra v případě, že by byla schválena varianta, dle které by smlouvy uzavřené územním samosprávným celkem nabývaly účinnosti až zveřejněním, což zákona o veřejných zakázkách nestanovuje. Dále proběhla krátká diskuze nad povinným uveřejňováním smluv.
- K. Peake informovala o návrhu pana poslance Jana Farského týkající se registru smluv. Jeden ze zásadních problémů související s registrem je nerovný přístup jednotlivých stran do registru (vkládání smluv).

4. Návrh zákona o dohledu nad hospodařením politických stran a politických hnutí a o změně zákona některých dalších zákonů - *ministr vnitra*

- J. Kubice informoval o uplatnění připomínek většiny rezortů, připomínky jsou z většiny částí ekonomického charakteru. Uvedl, že zřízení úřadu by stálo 23 milionů Kč v prvním roce a v dalších letech 18 milionů Kč ročně. Tyto připomínky nebyly však přijaty. Důvodem je, že zřízení samostatného dohledového orgánu je jediná možnost jak splnit podmínky GRECO. Dále informoval, že tento materiál bude do konce týdne předložen vládě k projednání.
- K. Peake souhlasí s názorem J. Kubiceho, že jedinou možností, jak splnit podmínky GRECO, je zřízení nového úřadu.

6. Vysvědčení nestátních neziskových organizací za plnění Strategie - místopředsedkyně vlády a ostatní členové Vládního výboru - *zejména:*

- a) ministr vnitra – nový zákon o úřednících veřejné správy
 - J. Kubice informoval o spolupráci Ministerstva vnitra, Ministerstva práce a sociálních věcí s odborníky na pracovní právo a vzdělávání na novém zákonu o úřednících veřejných správ. Dále informoval o usnesení vlády ze dne 9. května 2012 č. 331, na jehož základě mu bylo uloženo legislativně upravit povinnost orgánů veřejné moci zpracovat a zveřejnit vlastní etický kodex. Tato úprava se bude zpracovávat do zákona o úřednících veřejných správ, a proto žádá o posunutí termínu předložení zákona do 30. listopadu 2012.
 - K. Peake upozornila na problematiku další posouvání jakýchkoli úkolů z protikorupční strategie. Je-li to nezbytné, je třeba zažádat o posunutí termínu, avšak v rámci strategie se tato změna promítne až při její aktualizaci přijatou vládou, což v konkrétním případě bude až v listopadu 2012.
- b) ministr vnitra – novela zákona o svobodném přístupu k informacím
 - J. Kubice uvedl, že nestátní neziskové organizace udělily Ministerstvu vnitra za navržená legislativní opatření známku 5, a to na základě hodnocení zpracovaného Mgr. Ing. Oldřichem Kužílkem. Pan Kužílek již při přípravě analýzy navrhoval realizaci některých opatření, která se však ukázala jako ekonomicky nepřijatelná

(např. institut informačního komisaře). Obává se proto, že jeho hodnocení nemusí být zdaleka tak objektivní, jak se na první pohled může zdát. Na několika místech je dokonce zavádějící a jednostranné.

- Za rozhodující přitom považuje to, že obsah novely prošel připomínkovým řízením a (až na jednu v zásadě nepodstatnou zásadní připomínku) byl vládě předkládán bez rozporů. Je tedy s podivem, že autorům Strategie i vládě České republiky se zdají být navržená opatření dostatečná, zatímco nevládní organizace mají za to, že strategie plněna není. Navrhl proto, aby jejich hodnocení bylo Vládním výborem odmítnuto.
- J. Kubice dále informoval, že pokud by měla být znovu obnovena myšlenka na zřízení institutu informačního komisaře, pak by se z hlediska Ministerstva vnitra muselo jednat o „univerzální“ odvolací orgán všech subjektů povinných poskytovat informace, neboť jiné řešení prakticky postrádá smysl. Podmínkou pro zavedení tohoto úřadu by nutně muselo být získání rozpočtového krytí (cca 40 až 60 mil. Kč ročně), přičemž z legislativního hlediska by bylo nutné připravit zcela nový zákon o přístupu k informacím z veřejné správy.
- O. Veselský podal informaci o stavu novely zákona o svobodném přístupu k informacím. Novela bude předložena do vnitřního připomínkového řízení během června, poté bude následovat mezirezortní připomínkové řízení. Termín 31. října 2012 pro předložení materiálu k projednání vládě by měl být dodržen.

7. Různé

- K. Peake upozornila Ministerstvo spravedlnosti na nutnost podání žádosti o posunutí termínu u úkolu Úmluva proti korupci, kde byl termín do 31. 5. 2012.
- K. Jankovský avizoval, že na příštím jednání Vládního výboru předloží materiál týkající se veřejného zadávání.

Po vyčerpání všech bodů jednání K. Peake poděkovala za účast a jednání ukončila v 17:35 hodin. Příští jednání se uskuteční **ve středu 27. června 2012** po schůzi vlády.

V Praze dne 4. května 2012

Zapsala: Ing. Veronika Šebková, v. r.

Schválila: Mgr. Karolína Peake, v. r.